

TRĂSĂTURILE LITERATURII ROMANTICE

- **amestecul** genurilor literare (epic, liric, dramatic) și al speciilor literare în aceeași operă literară (idila și pastelul; meditația filosofică și nuvela); au creat drama, ca o combinație a tragediei și comediei;
- personajul este **excepțional** (geniu, dascăl înțelept, orfan, tiran etc.) și se află în împrejurări / situații excepționale;
- teme: **iubirea**, **natura**, **visarea** (evadarea în vis; concepte precum *viața ca vis*, *lumea ca teatru*, *fortuna labilis*), **istoria** / trecutul, căutarea **idealului**, **misterul**;
- utilizarea **folclorului** ca sursă de inspirație (au cules, prelucrat și imitat doine, basme etc.; Alecu Russo a cules balada „Miorița”, pe care a publicat-o apoi V.Alecsandri după ce a intervenit în text);
- motive literare: **noaptea**, **aștrii cerești**, **oceanul**, **marea**, **lacul**, **izvorul**, **codrul**, **vegetația abundentă**, **florile** etc. (pentru tema naturii); **ochii**, **privirea**, **părul**, **brațul**, **buzele** etc. (pentru tema iubirii);
- atitudinea **ironică** (a naratorului sau a personajelor) față de realitate sau față de alte personaje;
- **fantezie creatoare**: complexitatea figurilor de stil și a imaginilor artistice; **procedeul antitezei** (înger-demon, blond-brunet, bun-rău, frumos-urât, genial-obișnuit).

APLICAȚII

---

1. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale romantismului.

*Iubind în taină am păstrat tăcere,
Gândind că astfel o să-ți placă ție,
Căci în priviri citeam o veșnicie
De-ucigătoare visuri de plăcere.*

*Dar nu mai pot. A dorului tărie
Cuvinte dă duioaselor mistere;
Vreau să mă-nec de dulcea-nvăpăiere
A celui suflet ce pe al meu știe.
(**Iubind în taină...**, Mihai Eminescu)*

2. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale romantismului.

*Să cer un semn, iubito, spre-a nu te mai uita?
Te-aș cere doar' pe tine, dar nu mai ești a ta;
Nu floarea vestejită din părul tău bălaiu,*

*Căci singura mea rugă-i uitării să mă dai.
La ce simțirea crudă a stinsului noroc
Să nu se sting' asemeni, ci 'n veci să stea pe loc?
Tot alte unde-i sună aceluiași pârău:
La ce statornicia părerilor de rău,
Când prin această lume să trecem ne e scris
Ca visul unei umbre și umbra unui vis?
La ce de-acu 'nainte tu grija mea s'o porți?
La ce să măsurî anii ce sboară peste morți?
(**Despărțire**, Mihai Eminescu)*

3. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale romantismului.

*Când însuși glasul gândurilor tace,
Mă-ngână cântul unei dulci evlavii -
Atunci te chem; chemarea-mi asculta-vei?
Din neguri reci plutind te vei desface?*

*Puterea nopții blând însenina-vei
Cu ochii mari și purtători de pace?
Răsai din umbra vremilor încoace,
Ca să te văd venind - ca-n vis, așa vii!
(**Când însuși glasul**, Mihai Eminescu)*

4. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale romantismului.

*Când amintirile-n trecut
Încearcă să mă cheme,
Pe drumul lung și cunoscut
Mai trec din vreme-n vreme.*

*Deasupra casei tale ies
Și azi aceleași stele,
Ce-au luminat atât de des
Înduioșării mele.*

*Și peste arbori răsfirați
Răsare blânda lună,
Ce ne găsea îmbrățișați
Șoptindu-ne-mpreună.
(**Când amintirile...**, Mihai Eminescu)*

5. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale romantismului.

El umbla ca-n vis... umbla pe o generație de oameni... un sărman visător sfărâmat de durere, doritor de moarte... El deschise repede ușa de la o treaptă ce ducea sub piramidă, luă făclia... și adânc departe sub piramidă se vedea sticlind un plan negru și strălucit... Parcă un ocean se mișcă mut sub piramidă... El privi în jos...

— O, lac! în curând vei cânta la capul meu cântările... [...]

Regele coborî iar la malul lacului... un podiș de prund, peste care apa trecuse, ducea la insulă... El mergea pe cărare... apa-i ajungea până la genunchi... mișcările lui nășteau cercuri murinde pe suprafața apei și poalele mantiei ajungeau în apă. Ajunse la insulă... În lumina roșie... pînă umbra neagră a arborilor, pe lângă lungile straturi de flori, el merse până ajunse în mijlocul insulei.

— Hm! da, da! aici trebuie să fie visul vieții mele... [...]

(*Avatarii faraonului Tlâ*, Mihai Eminescu)

6. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale romantismului.

*Noaptea-n Doma întristată, prin lumini îngălbenite
A făcliilor de ceară care ard lângă altare -
Pe când bolta-n fundul Domei stă întunecoasă, mare,
Nepătrunsă de-ochii roșii de pe mucuri ostenite,*

*În biserica pustie, lângă arcul în părete,
Genuncheată stă pe trepte o copilă ca un înger;
Pe-a altarului icoană în de raze roșii frângeri,
Palidă și mohorâtă Maica Domnului se vede.â*

[...]

*Cufundat în întuneric, lâng-o cruce mărmurită,
Într-o umbră neagră, deasă, ca un demon El veghează,
Coatele pe brațul crucii le destinde și le-așază,
Ochii cufundați în capu-i, fruntea tristă și-ncrețită.*

[...]

(*Înger și demon*, Mihai Eminescu)